

Таким чином, державні органи повинні сприяти розвитку індексного страхування в аграрному секторі економіки. Для цього необхідно прийняти Закон України "Про страхування в сільському господарстві". Це буде сприяти розвитку сільськогосподарського страхового ринку, як складової частини національного страхового та фінансового ринків України.

Список використаних джерел:

1. Закон України "Про державну підтримку сільського господарства України" 24 червня 2004 року № 1877-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №49. – Ст. 527
2. Концепція Національної програми страхування сільськогосподарських ризиків (проект) // www.minagro.gov.ua – офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики України.
3. <http://www.agroinsurance.com> – спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс з питань страхування і управління ризиками в сільськогосподарському секторі.

Annotation. *In the article the mechanisms of index insurance in the system of insurance of agrarian risks are examined, two types of index products – index of the productivity and index of weather are researched.*

Key words: *insurance, insurance market, index of insurance, index of the productivity, index of weather, losses, franchise .*

УДК 657

В.В. Новодворська, к.е.н., доцент,
А.В. Могилевський Вінницького державного аграрного
університету.

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ

В статті досліджуються деякі проблемні питання щодо формування та визначення розміру статутного капіталу.

Ключові слова: в статутний капітал, акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, мінімальна заробітна плата.

На сьогоднішній день доволі актуальним є питання щодо вирішення проблем з формування та визначення розміру статутного капіталу юридичної особи. Тому друкуючи дану статтю її автори бажають висловити колегам своє бачення проблем, пов'язаних з даною проблематикою.

В економічній науці загальноприйнятим фактом є те, що формування статутного капіталу юридичних осіб відбувається у декілька етапів. При вирішенні цього питання можна враховувати об'єктивний суб'єктивний або формальний підхід.

Об'єктивний підхід передбачає формування статутного капіталу в розмірі, необхідному для досягнення певної мети. Він застосовується тоді, коли необхідно акумулювати максимальний капітал. Наприклад учасники створюють товариство, що буде займатися гуртовою торгівлею будівельними матеріалами. Усі розуміють, що чим більші обігові кошти, тим ефективнішою буде діяльність. Кожен вносить, скільки може і, відповідно, визначаються частки у капіталі.

Суб'єктивний підхід – це формування статутного капіталу в розмірі, що забезпечує наперед узгоджений розподіл часток між учасниками. Тут до уваги насамперед береться не те, яка сума коштів потрібна для досягнення цілей юридичної особи та здійснення ефективної господарської діяльності, а те, яка структура капіталу влаштовує учасників. Адже від цього згодом залежатиме розподіл прибутків і головне – голосів у зборах, тобто міра контролю. Розмір внеску кожного учасника у цьому разі "підлаштовується" так, щоб кожен одержав "свої" голоси.

Суб'єктивний підхід до розміру та розподілу статутного капіталу дозволяє врахувати не лише і, навіть, не стільки майновий внесок учасника, скільки персональне значення того чи іншого учасника у досягненні мети створюваної організації. Трапляється и так, що фактор особистості превалює над фактором капіталу. Так, в одному з товариств "багаті" учасники сплатили внесок за себе и за бідного учасника, оскільки лише він один володів технологією, яку товариство мало намір використовувати у виробництві.

На другому етапі, коли визначилися з розміром і розподілом капіталу учасники визначаються з предметом внеску та його оцінкою. Предмет внеску – те майно, яке учасник передасть товариству до статутного капіталу в обмін на корпоративні права. Предмет внеску визначається за згодою всіх учасників, адже усім їм однаково важливо, щоб це майно могло бути використане у майбутній діяльності юридичної особи.

Закріплюючи розмір статутного капіталу, законодавцеві, на нашу думку, слід виходити з чотирьох критеріїв:

- організаційно-правової форми юридичної особи;

- кількості учасників;
- державної належності учасників;
- сфери діяльності юридичної особи.

Організаційно-правова форма дозволяє врахувати особливості відповідальності учасників за зобов'язаннями створеної юридичної

За цим критерієм встановлено мінімальні розміри статутних капі-галів для двох видів господарських товариств:

- для акціонерного товариства – не менше суми, еквівалентної 1250 мінімальним заробітним платам, виходячи із ставки мінімальної заробітної плати, діючої на момент створення акціонерного товариства (ч. 4 ст.24 Закону "Про господарські товариства");

- для товариства з обмеженою відповідальністю – не менше сум , еквівалентної 100 мінімальним заробітним платам, виходячи із ставки мінімальної заробітної плати, діючої на момент створення товариства з обмеженою відповідальністю (ст. 52 названого вище Закону). Ця ж вимога застосовується до товариств з додатковою відповідальністю (ст. 65 названого вище Закону).

Для повного і командитного товариства мінімальний розмір статутного капіталу не встановлено. Законодавець залишає дане питання на розсуд учасників. Тому в цих товариствах розмір статутного капіталу може бути будь-яким, починаючи з 1 кошики.

Зауважимо, що кількість учасників, як критерій визначення розміру статутного капіталу, чинним законодавством не враховується.

Економічна діяльність юридичних осіб має неоднакове значення для інших учасників цивільного обороту. Наслідки, викликані, наприклад, банкрутством банку "Україна" набагато перевищують негативні наслідки, спричинені банкрутством місцевого приватного підприємства яке мало станцію технічного обслуговування автомобілів. Для мінімізації негативних наслідків, які можуть мати місце через неефективну господарську діяльність важливих, стратегічних, з точки зору суспільних інтересів та держави, організацій, до них повинні встановлюватися підвищені вимоги, зокрема и щодо статутного капіталу. Ця теза не є новою і вже давно знайшла відображення у вітчизняному законодавстві. Підвищені розміри статутних капіталів встановлені також для комерційних банків:

- 1) для місцевих кооперативних банків -1 мільйон євро;
- 2) для комерційних банків, які провадять діяльність на території однієї області, – 3 мільйони євро;
- 3) для банків, котрі здійснюють свою діяльність на території всієї України, – 5 мільйонів євро (ст. 31 Закону України "Про банки та банківську діяльність").

Мінімальний розмір статутного капіталу– це мінімальна сума, необхідна для створення товариства. Але, яким цей мінімум повинен бути? Чому законодавець визначив, що 100 мінімальних заробітних плат вистачить для створення товариства з обмеженою відповідальністю, а для акціонерного – буде замало в 12,5 разів? Де є міра? На нашу думку, мінімальний статутний капітал повинен визначатися як баланс двох принципів: доступності створення товариства (тому мінімальний капітал не має бути надто великим) і достатності для забезпечення початку господарської діяльності (тому мінімальний капітал не повинен бути замалим). Мало чи багато – поняття суто оціночні, тому вивести точний розмір капіталу, обґрунтований математичними розрахунками, не можливо.

Виходячи з теперішньої економічної ситуації, вважаємо, що мінімальний статутний капітал товариства з обмеженою відповідальністю повинен становити 50000 гривень, акціонерного – 500000 гривень, повного – 25000 гривень, командитного товариства – 25000 гривень виробничого кооперативу – 25000 гривень. Для унітарних підприємств, зокрема й приватних, мінімальна сума статутного капіталу має бути не меншою 5000 гривень [3, с. 70-73].

Мінімальний статутний капітал визначається на день створення юридичної особи. Відповідно до п.4 ст. 88 ЦК України юридична особа вважається створеною з дня її державної реєстрації. Трапляються випадки, коли на момент затвердження (підписання) установчих документів статутний капітал відповідає встановленим вимогам а на час реєстрації – ні (наприклад, у зв'язку із збільшенням мінімальної заробітної плати). Вважаємо, що у такій ситуації реєстратор вправі відмовити у реєстрації з огляду на вимоги наведеного вище п.4 ст. 88 ЦК України (що у такій ситуації реєстратор не повинен відмовляти у реєстрації, адже рішення про створення статутного капіталу було прийняте до зміни в законодавстві, тим паче, що люди не повинні відповідати перед державою несучи певні матеріальні та моральні збитки за недосконалість самої законодавчої системи).

Таким чином, за результатами проведеного дослідження встановлено, що:

1. Вітчизняне законодавство, яке регулює розмір статутного капіталу юридичних осіб, потребує змін;
2. Існує декілька підходів до визначення розміру статутного капі ЦІЛУ; об'єктивний, суб'єктивний, формальний;
3. Майно, що є предметом внеску, має відповідати наступним вимогам:

- бути власністю учасника;
- мати грошову оцінку;
- бути відчужуваним;
- належати до майна, яке може використовуватися для формування статутного капіталу створеної юридичної особи.

Список використаних джерел:

1. Про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб – підприємцю: Закон України від 15.05.2003 р. №755 – IV, із змінами // rada.kiev.ua.
2. Про власність : Закон України від 07.02.1991 р. № 697-ХІІ із змінами та доповненнями// rada.kiev.ua.
3. Кравчук В. Розмір статутного капіталу юридичної особи // Право України. - №2. – с.70 – 73.

Annotation. The article some problem issues about shaping and fixing size of statutory capital.

Key words: Statutory capital, jointstock company, company with limited responsibility, mini mum earnings.

В.В. Новодворська, к.е.н., доцент,

Т.В. Проценко Вінницький державний аграрний університет

ВИТРАТИ ОСНОВА ФОРМУВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ВИРОБНИЦТВА

В статті досліджуються деякі проблемні питання щодо витрат та формування собівартості виробництва.

Ключові слова: витрати , собівартість , виробництво , затрати , продукція.

Основним мотивом пою кінцевою метою є здійснення будь-якого виду бізнесу, його головною кінцевою метою є збільшення добробуту співвласників підприємства. Характеристикою його росту є зростання поточного та відкладеного їх доходу на вкладений капітал, джерелом якого є прибуток. Зниження ефективності недійової конкуренції, обмеженість фінансових ресурсів ускладнення управління підприємством, виникнення проблем зі збутом продукції призводять до зменшення прибутковості виробництва. Ці обставини підвищують значення обліку для керівництва, зокрема, обліку витрат та формування собівартості.

Процес управління підприємством передбачає своєчасне отримання керівництвом достовірної інформації, необхідної для прийняття ефективних рішень. Проведені дослідження свідчать про те що дані про витрати і доходи в цілому по підприємству, які наводяться у фінансової звітності, не відображують усієї картини формування собівартості, не дають можливості знайти причини її зростання і резерви зменшення її. Цієї інформації не вистачає для вирішення питань ціноутворення, визначення комерційної привабливості кожного з видів продукції, що випускається.

Тому для більш ефективного управління виробництвом велике значення має система обліку витрат та формування собівартості при побудові якої показник собівартості відобразатиме реальний стан справ допомагатиме у вирішенні питань ціноутворення, визначенні асортименту продукції, що випускається, та зменшуватиме ступінь ризиків щодо прийняття економічних рішень як користувачами фінансових звітів суб'єктів господарювання, так і керівним складом підприємства.

Собівартість продукції – одна з важливих економічних категорій. Це якісний показник за яким визначають, у що обходяться підприємству виробництво і збут продукції.

Алгоритм визначення собівартості – досить неоднозначна і складна процедура, оскільки потребує досконалого розуміння процесу формування собівартості, складу і класифікації складових її витрат.

Собівартість одиниці продукції є підставою для прийняття більшості управлінських рішень. Успіх підприємства залежить від своєчасної та достовірної інформації про формування собівартості, оскільки: витрати на виробництво є базою для встановлення ціни продажу інформація про собівартість є основою прогнозування виробництва та використовується для вирішення великої кількості поточних оперативних завдань управління. Визначення собівартості продукції підприємству необхідно для:

- оцінки виконання плану за певним показником і його динамікою;
- визначення рентабельності виробництва й окремих видів продукції;
- здійснення внутрішньовиробничого госпрозрахунку;
- виявлення резервів зниження витрат підприємства;
- розрахунку економічної ефективності від впровадження нової техніки, технологи, організаційно-технічних заходів;
- ціноутворення;
- обґрунтування рішення про виробництво нових видів продукції і зняття з виробництва застарілих виробів.